

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-12930-020
Otsuse kuupäev	7. mai 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Tõnis Kõiv, liikmed Kerly Kirsipuu, Neeme Külmallik
Tarbija	
Kaupleja	Osaühing Vahtralehe Autokool, 11433759
Tarbija nõue	Kauplejale tasutud 328 euro tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	22. apr 2021

Resolutsioon:

Rahuldada Tarbija nõue osaliselt, kohustada Kauplejat tasuma Tarbijale 90 eurot.

Kui pooled otsusega ei nõustu või otsust ei järgi, on neil õigus pöörduda samas asjas maakohtu poole.

Asjaolud:

Tarbija asus 2018. aasta oktoobris õppima Kaupleja autokooli. Esimesel sõidutunnil allkirjastas Tarbija Kauplejaga lepingu, mille teist eksemplari Tarbijale ei antud.

2019. aasta mais teatas Kaupleja sõiduõpetaja ootamatult, et Kaupleja autokool lõpetab sõiduõpetaja halvenenud tervise tõttu tegevuse ning õppe lõpetamiseks tuleb Tarbijal leida uus autokool ja lõpetada koolitus uues autokoolis. Kompensatsiooni tasumisest Kaupleja keeldus, sest sõiduõpetaja sõnul on uude autokooli asumine lihtne ja ei maksa midagi (äärmisel juhul väga vähe). Seega jäi Kaupleja poolt sõiduõppe teenus lõpuni osutamata, kuna õpingute alustamisel oli eesmärgiks saada piisav ettevalmistus, et minna sooritama ARK'i sõidueksameid, millele eelnevalt läbima autokooli sõidu- ja teooriaeksami, kuid selleks Kaupleja Tarbijale võimalust ei andnud.

Tarbija avalduse kohaselt ei andnud Kaupleja Tarbijale võimalust jätkata sõidu harjutamist isikliku juhendajaga, sest ei väljastanud selleks vajalikku sõidukaarti, kuigi sõidukaardi originaal oli Kauplejal täidetult olemas.

Kaupleja väljastas Tarbijale viimasel kohtumisel sõidukaardi koopia.

Tarbija avalduse kohaselt osutus uude autokooli astumine keeruliseks, kuna suurem osa autokoole ei taha võtta juurde õpilasi, kes on nii suures mahus juba sõiduõpet läbinud. Lisaks selgus, et autokooli vahetamise tasud on suured. Tarbija pöördus Kaupleja poole, et Kaupleja hüvitaks uude autokooli minemisega seonduvad kulud, kuid Kaupleja keeldus.

Tarbija otsustas keskenduda 12. klassi lõpetamisele ja jätkas sobiva autokooli otsimist 2020. aasta alguses. Siis aga oli uue autokooli leidmine veelgi keerulisem, kuna levima hakkas COVID-19 viirus. Peale eriolukorra lõppu jätkas Tarbija uue autokooli otsinguid, kus oleks võimalik jätkata õpinguid, hoolimata sellest, et enamus sõiduõppest oli läbitud. Muuhulgas uuris Tarbija Kaupleja autokooli veebilehte ja tuvastas, et veebilehe kohaselt Kaupleja autokool siiski tegutseb (veebilehel olid hinnad uuendatud ja teooria.ee lehel olid kirjas uute kursuste kuupäevad).

Heauskselt pöördus Tarbija 2.06.2020 e-kirja teel Kaupleja poole, et õpinguid jätkata, kuid e-kirjale vastust ei saanud. Kuna Kaupleja ei ole:

- võimaldanud Tarbijal lõpetada sõiduõpet;
- väljastanud originaaldokumenti, millega saaks Tarbija sõiduõpet teha juhendaja abil.

Hoolimata sellest, et ta on nii suuliselt, kui kirjalikult kinnitanud Tarbija sõiduuskused piisavaks;

- võimaldanud teha autokooli eksamit, mille läbimisel saaks Tarbija pöörduda ARK-sse eksamile, siis leiab Tarbija, et lubatud teenus on lõpuni osutamata. Tagantjäreli olukorda hinnates jääb Tarbijale mulje, et Kaupleja sõiduõpetaja käitumine oli ette planeeritud ning juba õppima asumisel ei olnud Kauplejal plaanis võimaldada Tarbijal õpingute lõpetamist.

Sellega seoses soovib Tarbija, et Kaupleja tagastaks Tarbijale viimase poolt tasutud 328 eurot. Tarbija hinnangul peab ta uues autokoolis õpinguid alustama põhimõtteliselt täiesti algusest, siis leiab Tarbija, et makstud summa tagastamine oleks minimaalne hüvitis, sest emotsionaalset ja ajalist kahju ei oska Tarbija hinnata.

Tarbija on edukalt lõpetanud teise autokooli ning tasunud teises autokoolis kogu koolituse eest 890 eurot.

Tarbija nõudeks on Kauplejale tasutud 328 euro tagastamine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab et, kuna Tarbijal ei olnud sooritatud kohustuslikud koolitused ja Tarbija oskused ei olnud piisavad, siis ei saanud Kaupleja väljastada tunnistust, et Tarbija saaks minna Maanteeametisse eksamitele.

Tarbija on tasunud Kauplejale kohustuslike sõidutundide eest ja Kaupleja on Tarbijale võimaldanud kõik tunnid, mille eest Tarbija on tasunud.

Kaupleja ettepanek vaidluse lahendamiseks on järgmine. Lähtudes asjaolust, et nii sõiduõpe Kaupleja autokoolis kui registreerumine uutele kursustele veebilehel on endiselt peatatud sõiduõpetaja tervisest tulenevatest põhjustest, siis saab Kaupleja autokool pakkuda teoreetilist nõustamist ja kompenseerida teise autokooli ülemineku vormistamise tasu 50 eurot Tarbija poolt valitud autokooli arve alusel. Samuti vabandame võimalike ebamugavuste pärast.

Kaupleja on teinud arvutused tuginedes teise autokooli hinnakirjale ja nende kohaselt on Tarbija tasunud pimedal ajal sõiduki juhtimise eest 75 €;

algastme libedasõidu harjutuste sooritamise eest 75 €;

esmaabi koolituse eest 35 €; 01.02.2020 kehtima hakanud õppekavas lisandunud kohustuslike sõidutundide eest $7 \times 30 \text{ €} = 210 \text{ €}$; ületuleku eest teisest autokoolist 90 €; täiendavate sõidutundide eest 405 €.

Lisatundide võtmine tõendab Kaupleja arvates Kaupleja varasemat väidet, et Tarbija ei olnud Kaupleja juures läbitud sõidutundide järel valmis minema Maanteeameti eksamile.

Eelnimetatu tõendab autokooli arvates autokooli väiteid, et tarbija ei olnud kohustuslike sõidutundide sooritamise järgselt autokoolis valmis minema Maanteeametisse eksamitele (tarbija sõiduuskused ei olnud selleks hetkeks piisavad) ja autokool ei saanud lubada tarbijat minna Maanteeametisse eksamitele.

Tarbija on tasunud autokoolile kohustuslike sõidutundide eest ja autokool on Tarbijale võimaldanud kõik tunnid, mille eest Tarbija on tasunud. Kuna Kaupleja autokooli sõiduõpetajal tekkisid terviseprobleemid, ei olnud võimalik jätkata täiendavate sõidutundidega ja Tarbija ei olnud kohustuslike sõidutundide sooritamise järgselt valmis minema Maanteeametisse eksamitele (Tarbija sõiduuskused ei olnud selleks hetkeks piisavad), siis pakkus Kaupleja sõiduõpetaja Tarbijale võimaluse jätkata õpinguid teises autokoolis, millega Tarbija nõustus, sest ka Tarbija ise ei pidanud enda oskuseid piisavaks, et minna Maanteeametisse eksamitele ja Tarbija soovis samuti veel sooritada täiendavaid sõidutunde, mida kinnitab Tarbija ka ise. Vastavalt suulisele kokkuleppele vormistas Kaupleja Tarbijale dokumendid – tõend Kaupleja autokoolis toimunud õppetöö kohta ning õpingukaardi koopia –, mille alusel vormistatakse teise autokooli vastuvõtt ning vajalikud dokumendid (uus õpingukaart, jne). Seega Tarbija nõustus, et temale on kõige sobilikum jätkata õpinguid teises autokoolis. Seega oli õppetöö Tarbija ja Kaupleja autokooli vahel lõppenud vastavalt pooltevahelisele kokkuleppele. Tarbija on saanud sooritada kõik

sõiduõppetunnid, mille eest Tarbija on tasunud. Seega väited, et Kaupleja autokool ei võimaldanud lõpetada sõiduõpet, ei ole tõesed, sest Tarbija soovis ise jätkata veel sõidutundide sooritamist. Kaupleja on seisukohal, et Tarbija ja Kaupleja lõpetasid sõidukoolituse Kaupleja juures poolte kokkuleppel, millele viitab ka Tarbija avaldus, ja sellest kokkuleppest ei saa Tarbija taganeda ja nõuda tagasi talle võimaldatud sõidu-tundide eest makstud tasu. Tarbijale on Kaupleja autokooli poolt võimaldatud sooritada kõik sõidutunnid, mille eest Tarbija on tasunud ja seda on Tarbija ka ise kinnitanud. Kaupleja autokool on kandnud kulu seoses Tarbijale võimaldatud sõidutundidega ja Tarbija on saanud sooritada kõik sõidutunnid, mille eest ta on tasunud, seega on põhjendamatu, et Kaupleja peaks maksma tagasi läbiviidud sõidutundide eest tasu.

Kaupleja täpsustatud lõppseisukoha kohaselt on Kaupleja nõus kompenseerima Tarbijale teisel autokooli ülemineku tasu.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid 2018. aasta oktoobris käsunduslepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 619 tähenduses, mille kohaselt asus Tarbija õppima Kaupleja autokooli, et läbida nõuetekohane sõiduõpe ning omandada vajalikud teoreetilised teadmised ja praktilised oskused. Tarbija on tasunud Kauplejale 328 eurot.

Poolte vahel ei ole vaidlust, et õpingud jäid pooleli 2019. aasta mais Kauplejast tuleneval põhjusel (sõiduõpetaja haigestumine) ja Tarbija ei omandanud piisavalt teadmisi ning oskusi, et minna tegema riiklikku eksamit. Niisamuti ei ole vaidlust asjaolude üle, et Tarbija oli sunnitud Kaupleja tegevuse tõttu minema teise autokooli, läbides selle 2020. aastal edukalt, omandades vajalikud teoreetilised ja praktilised oskused ning sooritas riikliku eksami. Tarbija tasus teises autokoolis õpingute eest kokku 890 eurot, sh 90 eurot ülemineku tasu.

Poolte vahel ei ole vaidlust selle üle, et käsundusleping oli tasuline ja Tarbija oli kohustatud Kauplejale maksma käsundi eest. Ka VÕS § 627 lg 1 kohaselt tuleb käsunduslepingus kokkulepitud tasu maksta ja kui ka ei ole kokku lepitud, kuulub maksmisele tasu kui käsundi täitmist võib mõistlikult eeldada üksnes tasu eest, eelkõige kui käsundisaaja täitis käsundi oma majandus- või kutsetegevuses.

Asjas olevate materjalide kohaselt on tõendatud, et Kaupleja täitis käsundit vaid osaliselt ja Tarbija sai osalise täimise kätte. Vaidlust ei ole, et Kauplejaga sõidutunnid toimusid ja seega on eluliselt usutav, et Tarbija poolt tasutud 328 euro eest on Tarbija teenuse kätte saanud ja puudub õiguslik alus nimetatud summa tagasinõudmiseks.

VÕS § 630 lg 2 kohaselt on Käsundisaajal õigus tähtajatu käsundusleping üles öelda üksnes tingimusel, kui käsundiandja võib käsundi esemeks oleva teenuse saada muul viisil, kui käsundisaaja ütleb lepingu üles seda arvestamata, peab ta hüvitama käsundiandjale sellest tekkinud kahju.

On eluliselt usutav, et sõiduõpetaja haigus võib olla käsunduslepingu erakorralise ülesütlemise aluseks, kuid samas peab olema Kauplejale arusaadav, et Tarbija eesmärk Kauplejaga käsunduslepingu sõlmisel (saada juhiloa) jääb sel juhul täitmata ja Tarbija on sunnitud oma eesmärgi täitmiseks sõlmima uue käsunduslepingu teise autokooliga. Teise autokooli ülemineku tõi Tarbijale kaasa lisakulu 90 eurot, mille põhjustas Kaupleja poolne käsunduslepingu ülesütlemine. Tarbija on taotlenud Kauplejalt teise autokooli ülemineku tasu hüvitamist, aga Kaupleja on sellest keeldunud.

Asjale lisatud materjalid ja komisjoni poolt kontrollitud Kaupleja veebileht tõendavad, et Kaupleja sõiduõpetaja haigus ei ole siiski takistanud Kauplejal tegevuse jätkamist ja seega oli Kauplejal võimalus Tarbijaga sõlmitud käsundusleping lõpuni ehk Tarbija poolt eesmärgi saavutamiseni täita. Lähtudes eeltoodust on komisjon seisukohal, et ei ole alust tugineda käsunduslepingu erakorralise ülesütlemise regulatsioonile VÕS § 631 kohaselt, mis vabastaks Kaupleja kahju hüvitamise kohustusest. Seega on Kaupleja vastutav Tarbijal käsunduslepingu ülesütlemisest tuleneva kahju eest, milleks komisjon loeb üleminekutasu 90 eurot.

Komisjon otsustab rahuldada Tarbija nõue osaliselt ja kohustada Kauplejat tasuma Tarbijale 90 eurot teise autokooli ülemineku tasu hüvitusena.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Tõnis Kõiv

/allkirjastatud digitaalselt/

Neeme Külmallik

/allkirjastatud digitaalselt/

Kerly Kirsipuu

/allkirjastatud digitaalselt/